

عنوان مقاله:

نماد شناسی نقشمایه شتر در هنر حکاکی دوره ساسانی (با تاکید بر ۵۵ نمونه از آثار سرنمون)

محل انتشار:

مجله هنرهای زیبا: هنرهای تجسمی، دوره 26، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

بیبا مصباح - عضو هیئت علمی، دانشکده هنر، دانشگاه سمنان

سارا شادرخ - مربی دانشکده هنرسمنان، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران.

خلاصه مقاله:

هنر دوره ساسانی بازتاب رمزگونه باورهای اساطیری در ترکیب با اعتقادات زرتشتی است و نقشمایه‌های گوناگون این دوره، در پیوند عمیق با باورهای اساطیری و مذهبی دارای وجه نمادین شده‌اند. در دوره ساسانی، اهمیت رسانه‌های هنری که تصویر شتر بر روی آنها به کار رفته شامل مهرها (قصرابونصر، تخت سلیمان)، ظروف فلزی، نقوش برجسته (هترا، پالمیرا) و نقاشی‌های دیواری کاخها (پنجکنت، افراسیاب)، نشانگر اعتبار این نقشمایه است. مساله پژوهش شناسایی مفاهیم نمادین مرتبط با آن است. پژوهش با شیوه توصیفی-تحلیلی، روش اسنادی و نمونه‌گیری هدفمند، به بررسی نقشمایه شتر در هنر ساسانی می‌پردازد. هدف اعتبارسنجی باورها و مفاهیم اساطیری مرتبط با نقشمایه شتر است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که حیوان شتر دو مفهوم نمادین اصلی را داراست: به دلیل استفاده از کلمه شتر در نام زرتشت (به معنی حامل نور ایمان) و همچنین ارتباط شتر با ایزد بهرام (ایزد جنگاوری) و سایر ایزدان جنگاوری به نامهای آرسو، رودا، رشف، و وهاگن مربوط میشود. بر این اساس نقشمایه شتر برخی از مفاهیم مرتبط با این ایزدان جنگاوری همچون پیروزمندی و فتح شاهانه، سرافرازی و نیروی جنگی شکست‌ناپذیرا نمادسازی میکند.

کلمات کلیدی:

شتر، هنر ساسانی، بهرام، زرتشت، پشت ۱۴

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1775283>

